

MAGYAR MŰSA.

Költ Bétsben 14. Januáriusban 1789.

*Méltóságos R. Sz. B. született Gróf SZÉKI TELEKI
KLARA Ur Afzszonynak: Méltóságos Gróf Gene-
rális WARTENSLÉBEN Ur ö Excellentiája Éle-
te Párjának: ö Excellentiájának, alázatosan ajánlja
ő tsekély Verseket.*

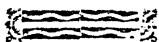
B. Hari Péter mk.

* * *

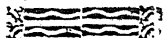
Miként a' folyó viz le-felé el-halad:
Ugy éltünk ideje lassanként el-szalad.
Az el-múlt esztendőök bizonyági ennek,
A' jövők-is, mellyek mint ezek el-mennek.
S mint a' le-haladt viz nem tér visszafel-
Ugy el-múlt életünk nem kerülhet elé.
A' végetlenségnek ha nagy Tengerébe
Le-folyt: semmivé lesz az annak mélyységébe.
Miként oha vagynak ki-mondott szavaim;
Igy nem az ennyimek el-szaladt napjaim.
Ezek ha én töllem egyszer el-repülnek,
Soha fel én reám többet nem derülnek.

B

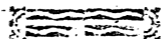
Ifjú

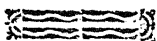
Ifjú életemet gyorsán el-ragadják,
 'S nékem az erőtlen vén napokat hadják;
 Mellyekben a' panasz léssen eledelem
 És tsak az unalom marad-meg én velem.
 Utoljára pedig végként el-is hagynak
 'S az öldöklő halál' kezeibe adnak.
 Oh mitsoda dolog tünik itt elzembe,
 Mely bé-ront egéfszen érzékeny Lelkembe!
 Melly érző szivemnek kút-fejét fel-bontja,
 'S onnan szinte Könyvek' záporát ki-ontja.
 Embereket szánó Lelkemet meg-hatja,
 'S nyomorúlt sorfokat velem sirattatja. —
 — Oh mitsoda dolog! — hát az ember lett-é
 Más állatok felett fel-emeltetett-é?
 Ugyan miben áll hát az ő ditsősége,
 Ha néki-is ugy leszsz mint azoknál vége?
 Ha bódogabb élet reménysége nélkül
 Élte végén, mint más állatok, él ugy dül?
 Hiszem ha a' dolgot szoróssann vizsgálom,
 Itt nyomorúltabbnak az embert találok.
 Ő egyedül tárgya több történeteknek,
 Mint minden állati földnek, tengereknek.
 Hányféle inség nints, melly az embereket
 Ostromolja; de nem érdekli ezeket?
 A' vad állatoknak lakó helyeiket,
 Az erdős hegyeknek zöld ligetjeiket,
 Nem esmerik azok a' rozsz betegségek,
 Mellyektől esik sok embereknek végek.
 Mi, a' drága időt bűnre vesztegetni?
 Mit tégyen a' Lelket élvén el-temetni?
 'S ezáltal sok terhes kinokra juttatni;

Az efféléknek ott hirét se halhatni.
E' bődlog helyekre még ki-nem költözött
A' fok gonofz, melly öl az emberek között.
Éltét bujasággal 's mértékletlenséggel
Veszteni, 's gyengithi magát feslettséggel.
Titkon áskálódni: vágyni más javára:
Ki-tenni a' pénzért éltét fok probára,
Ölzze-futni azért földet, tengereket,
Ki-állni fokféle bajt, 's veszedelmeket.
Kürtöket 's trombitát a' hadra fútatni,
'S ezzel fok ezeret veszélyre júttatni:
Sok édes Anyának okozni lírását,
Sok hiv Feleségnek hóltig gyászolását:
Juttatni fok szegény fíjut árvaságra,
Sok ártatlan Leányt kin 's nyomorúságra:
Sok Atya' szeméből fatsarni könyveket:
Sok hiv embereknek óntatni véreket:
Árúlni Hazáját: rontani Nemzetét:
Az ártatlanoknak enni betsületét:
Barátit, Társait, veszélybe ejteni:
Szüléit, Gyermekeit nem lzánni veszteni
Éjtszaka a' bé-zárt házokra rontani
'S ott az alúvóknak vérek' ki-óntani:
A' gyenge ifjakat rontni roszsz példával,
Vízfsza élni Szivek' tudatlanságával.
Mind e' gonofzságok ott esmérétlenek,
Hol vannak vadaktól lakott kietlenek:
Pedig ezek olly fok inség' kútfjei.
Melly fokak a' Tenger' apró fővényei:
A' mennyi fű-fzál van a' föld' kerektségén,
A' mennyi kis tsepp viz a' Tenger' mélyységén:

Húznak életünkre ezek annyi roszszat,
 Ambár gyűlöljük-is Szivből a' gonofszat,
 A' roszsz ember romlási a' jónak-is okoz;
 Egynek tsiunya fokszor ezerre veszélyt hoz.
 Ha ártatlansággal foly-is hát életed,
 A' nyomorúságból azt ki-nem mentheted.
 Mond-meg már oh ember! magad méltóságát
 Ha nem hiszed a' más élet' valóságát?
 Talám vetz az okos és értő elmére?
 De ez-is többször van éltünk' gyötrelmére.
 Az oktalan állat nem gondol előre,
 Sem vizsza nem tekint az el-múlt időre:
 A' mi jelen való ő tsak arról érez:
 Oktalan Lelke van: többre ki-nem ér ez.
 El-múlt életének hazfontalanságit
 Nem siratja, sem el-töltött bolondságit.
 Sem a' jövendőkről magát nem epefzti,
 El-múló napjait azzal-is nem veszti.
 Nem hánya észében végét életének,
 'S az halál refzketést nem okoz szivének.
 Lelkének jövendő dolgát nem forgotja.
 Soha-is: nints néki erről gondolatja.
 De a' izegény ember mint a' múlt időkkel
 Terheli elméjét, ugy a' jövendőkkel.
 Jelen-való terhe, majd nints-is terhére:
 De a' múlt 's jövendő vagon gyötrelmére.
 Melly sokan nintsenek, kik el-múlt élteket
 Siratják, fejekre kótsolván kezeket?
 Melly sokan nem esnek a' miatt kéttse ben
 Hogy az el-múlt időt élték feslettségben?
 Hogy ifjuságokban vesztvén erejeket
 Sok erőtlenséggel érték vénségeket?

Hogy el-tékozolták fok vagyonaikat ?

'S már most alig élik terhes napjaikat ?

A' jó Tanácsokat hogy rég meg-vetették ,

'S a' miatt fok terhes inségek követték ?

De hát a' jövendő terhel melly fokakat ?

Melly foknak vérszi el e' gond nyugalmakat !

Képzeli az elme a' jövő napokat ,

A' mellyek hozhatnak terhes gonofzokat ;

Képzeli a' jövő idők' veszedelmét :

'S ezek meg-nevelik az ember' gyötrelmét ;

Képzeli a' halált, és hogy ki-kell múlni ,

Hogy ama nagy útra még el-kell indulni ;

Es mivel nem készült az el-indulásra ,

Majd kétségsben esik e' gondolkozásra .

Még a' ki a' Vallást tsúfolja 's neveti ,

A' ki hogy ne hidjen magát erőlteti ;

Ennek-is van gyakran olly szempillantása

A' mikor háborog bús gondolkodása ;

Mikor erővel-is el-repül elméje

'S a' végetlenségnek sántikál feléje :

Az halált 's a' jövő időt meg-tekinti

'S ötet, bár nehezen esik, jóra inti .

Nem bízik maga-is már tévelygéséhez :

Magában egy tsuda meg-indulást érez .

Hiszen-is most, nem-is. Vagynak kétségei :

De vagynak ezekkel nagy rettegései .

Kivánná hogy Lelke lenne el-múlandó

'S ne lenne a' firom túl meg-maradandó .

De ennek tulajdon ő maga ellent mond : -

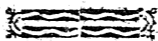
Most tódúl szegényre a' fok kin, 's a' fok gond :

Fél, retteg, az halál tünik eleibe :

El-fut a' reszkető hideg ereibe :

Küszködik kétséggel 's gondokkal ezerrel .

Igy bán az okolság a' szegény emberrel .

Az oktalan állat a' maga forsánál

Jobbat ki-nem gondol: a' föld' páfintjánál
Jobb eledelt nem tud: sem a' friss vizeknél

Jobb italt nem esmér: marad hát ezeknél
A' fényes öltözet, a' tzifra eledel,

Másra irigységet ő benne nem nevel.

Elég néki ha meg-szüntette éhségét,

Nem kívánja senki pompás ditsőséjét.

Le-fekszik tsendelen mohos barlangjában;

Nyugszik; nem bajlódik gondokkal álmában.

De az ember, mivel fel-éri eszével,

Hogy nem bír még a' leg-nagyobb szerentsével,

Afítozik azért mindég nagyobbakra;

'S forrás ez ő benne sok kínos gondokra.

A' mije meg-vagyon, azt immár utálja,

'S hogy nagyobbát érjen mindég azt próbálja.

Ez kívánt mindétig kintset, gazdagságot;

Ezt elérte; 's benne nem lél boldogságot:

Már vágyik Országok 's Népek birására:

Erre-is el-jutott; 's nints meg-nyugvására.

A' más állapotját az nagyza 's ditséri;

De mikor ő-is azt valaha el-éri,

Nem találja benne semmi nyugodalmát:

Számlálja panaszszal sok baját 's únalmát.

Az oktalan állat a' mi kitsinyt érez

Egészfszen magára tsak egyedül tér ez.

Vagy ha ez megszzebbre néha ki-terjed-is;

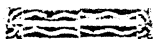
Ha jó gazdájáért néha bút szenved-is:

De minthogy elméje nem gondol megszére;

Nem száll-le a' bánat szive' fenekére.

Mint bennünk, ő benne a' bú ugy nem éget;

Sok

Sokkal-is hamarább meg-szünik, 's ér véget.
Bucéfale! hült-is ha könyved Uradért;

De minden bizonnyal az hamar véget ért.
Nem törted fejedet hogy Birodalmának

Miképpen leszfz dolga roppant Országának.

'S hogy a' jövő Világ miként fog itélni

Ő rólla; arról-is nem tudtál te félni.

De oh melly sok embert terhel a' más dolga! —

Ha a' jó Ur szenved, érzi a' hiv szolga.

Kettőt öszfe kötött hol a' hiv szerelem;

Itt egynek insége, a' másnak gyötirelem.

A' hol a' hivséges Barátság helyt talál;

Ott egynek veszélye a' másíknak halál.

Ha a' jó gyermeknek vagyon szenvedése

Támad az Szüléknek oh melly gyötretése!

Ha az Atya szenved; a' fijú kesereg:

Sir a' Nemes Lélek mikor vész nagy Sereg.

A' mikor a' bűnnek nintsen zabolája:

Mikor a' roszfz Világ meg-hódolt alája.

Mikor a' jó Erköltz magát el-rejtette,

'S a' szép ifjakat a' roszfz meg-ejtette:

A' ki tudja mit ér a' Lélek? 's azt szánnya

Mint ki drágább mint a' Világ' alkotványa;

Az illyen szomorú eseteken annak

Oh melly szivre ható kesergéfi vannak!

Az emberi buzgó és égő szeretet

Sok érző szivekre halálos bút vetett;

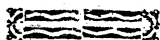
Kik hogy segítségül annak nem lehettek,

Ki el-esett, a' nagy bútól meg-ölettek.

Vagy ha életüket el-szánva szaladtak.

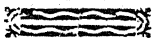
Segíteni; az halál gödribe maradtak.

Oh

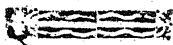
Oh ti Nemes Lelkek ! kik illyek vóltatok ,
 Nyomatokat lépni engem ragadjatok.
 Ditső példátoknak ah! követésére
 Vigyetek , esik-is ha éltem vesztére.
 Az efféle gondok a' vad állatokat
 Nem epefztik : illyel nem vesztik magokat.
 Ti apró madárcák , kik a' Levegőben
 Éltek 's énekeltek nyárban az erdőben.
 Melly böldegok vagytok ti én hozzám képeft!
 (Ha egészfzen vólnék én tsak halandó test)
 Mikor én sok gondol epefztem magamat,
 Énekelni látom vidám madaramat.
 Mikor búslakodom ember' tárfaimért,
 'S kívánnék érettek ontani pirosf vért;
 Ti akkor magatok' vigan múlatjátok ,
 Bé-tölti az erdőt örvendő notátok.
 Ti néktek éltetek mindenik ideje
 Ollyan: kedveteknek hogy van benne helye.
 Az ifju időnek indúlataival
 Nem bajlódtak , sem a' vénség únalmival.
 De a' szegény ember ha ifjuságot ért ;
 Már az indúlatok' Tábora reá tért:
 A' mellyek okoznak néki sok gyötrelmet,
 Söt gyakran hoznak rá végső veszedelmet.
 A' szerelem magát most ki-fejtegeti ,
 Melly az ifjút, ha nem vigyáz , tüzre veti.
 A' nagyra vágyásnak most kezd fúni szele,
 Melly el-hordja szegényt hogyha nem bir vele:
 A' harag 's irigység benne erőt vesznek
 Ha nem bir ezekkel néki romláft téfznek.
 A' roszf példa őt most mint a' mézes méreg

Meg.

Meg-tsalja; 's meg-öli mint füvet a' féreg.
Ha jutott az értebb élet idejére
Tódúl ujjabb terhek fellege fejére.
Meg-esmérvén akkor jobban a' Világot,
Látja hogy nem lehet itten bódogságot.
Látja a' tsalárdok szokott gonofzságát:
'S el-veszti ezekért elméje vigságát.
Terheli ö magát fok-féle gondokkal
Még álma között-is küfzködik azokkal.
Ez kedves Gyermekei iránt gyötrettetik;
Fél hogy bódogságok', mint kén', nem érhetik.
Fél hogy a' rofsz Világ öket el-hóditja,
'S ez oh! érző szivét mint meg-háborítja!
Ettől kedves Férjét a' köz-jó el-vette,
'S megszöve Tartományba vezéllyre ki-tette.
Onnan hozván a' hir rofsz történeteit,
Azon Sir a' földnek szegezvén szemeit.
Az ember' társának könyvezi esetét:
Alig-is húzza már fáradt lehelletét.
Amaz kedvesinek halálát siratja:
Könyv-húllatásvival a' földet áfztatja.
Szerelmének fiját ez a' Sírba tette,
'S minden vig örömét velle el-temette.
Más kedves gyermeke, sir hogy bünbe esett,
'S magának azáltal meg-romláft keresett:
Más, azért hogy vagynak éppen rofsz gyermekei,
Keferü sirásra fakad ö értek - ki.
Más hogy hitt Barátja hüségtelenné lett,
Meg-gyógyithatatlan fájdalmat 's sebet vett.
Igy éli az ember napjait, mig végre
El-jut a' kedvetlen és mord öregségre.

Itt

Itt már ujjabb mérges kút-fők ki-nyittatnak,
 Mellyekből keferü vizek botsáttatnak.
 Bé-folynak a' szegény embernek szivére,
 'S még ujjabb terheket hajtnak életére.
 Meg-hültek a' tagok: fogy lafsan az erö:
 A' szivben a' vér lefzsz tsendefebben verö.
 Meg-homályosodik a' szemnek látása,
 Gyengülni kezd lafsan a' fülnek hallása.
 A' szép egyenes test a' földre le-görbül:
 A' vig kedv alább száll: az érzés meg-gyengül.
 A' Vénség az ortzán szánt nagy barázdákat:
 Ki-vágja az ott vólt pirosló rósákat;
 A' mellyek azonnal meg-halaványulnak,
 'S ámbár szépek véltak; már lenni el-múlnak.
 Nem-látznak a' dolgok most olyan-formában,
 Mint régen az élet' tetsző virágjában.
 A' mi rég okozott vig gyönyörüséget,
 Az most únalmat szül tsak, 's kedvetlenséget:
 Semmi nem tetszik most a' mi tetszett régen.
 Az ember kerefsztül így megy a' vénségen;
 Mig futó éltének vég ponttyát el-éri,
 'S adófságát tölle az Halál meg-kéri.
 Öldöklö kezeit testére rá-veti,
 És fetét gödribe ötet bé-temeti.
 A' kevély embernek ekképpen lefzsz vége;
 Eként száll a' Sirba minden ditsöfsége.
 A' test melly rég olly fok vétket táplált 's nevelt:
 A' föld' férgeinek nyujt már most eledelt.
 Ti szépek! és ifjak! jól élzbe vegyétek
 Hogy még testetek lefzsz néktek-is illy étek.
 De hát tsak ennyié az ember' élete?

Mások

Mások felett fel hát mivel emeltete ?

Az emberi testnek illy szép épülete

Mel'yre tsudálatos mesterségét tette

Ama nagy Építő: semmibe így menne

Egészzen? a' ki ezt hinné bolond lenne.

A' ki öszve-járja az Eget eszével,

Edgyütt nyargal annak hoszszú tengellyével,

A' ki számát a' föld' porának fel-veti;

'S fel-méri hogy mennyi legyen kerületi.

A' ki magasságát a' napnak fel-éri,

És annak futását eszivel ki-méri,

A' ki most el-repült a' Nap' környékére;

És már viszsa fordúlt a' Hóld' mezejére.

Még mindjárt el-mégyen a' szép Tsillagokba

És tölti idejét örömmel azokba;

Azoknak már bóldog lakosait vizsgálja;

És ebből ama nagy Teremtőt tsudálja.

Örül hogy találhat még olyan helyekre

Holl van gond a' Virtus 's a' jó Erköltsökre,

Hol a' Teremtőnek meg-van tiszteisége.

Hol betsiben áll a' Baráttság' hivsége.

Holl a' ki-nyilt szivet mindenek szeretik;

És meg tsak a' tsalárd' és álnokat vetik.

Holl nintsen hire-is a' rút feslettségnek;

Mindnyájan a' Virtus szerelmével égne.

Tárfalkodnak edgyütt oh melly nyájassággal!

Nints titkok: egymás közt vagynak bátorsággal.

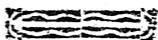
Nézd tsak Lelkem! miként gyűlnek öszsze-felé

Egymásnak magokat hogy beszéljék elé:

Hogy nyájas beszéddel töltsék idejeket:

Oh tsudáld és szerezd e' bóldog Lelkeket!

Oh

Oh te durva testem! mért vagy körüllettem?

Hogy tárfaságokba részem nem vehetem?

Méért nem halgathatom drága beszédjeket?

Miért kell miattad el-vesztnem ezeket?

De Lelkem! erőnsen ide édesfedtél;

Jöjj-vizfsza 's follytatsad a' mit el-kezdettél:

A' ki-találója fok mesterségeknék

Meg-hódoltatója, vadnak, 's tengereknek,

A' ki a' dolgoknak mélységét vizsgálja,

'S benne az addig vólt titkot fel-találja;

Egy szóval: a' ki illy fok dolgot tseleklzik;

El-múl e', a' mikor a' Sírba le-fekszik?

Ah! hogy vólna képes hogy egy féreg lenne,

Melly egy illy nagy 's nemes portékát meg-enne?

A' Sírba nem száll más, tsak durva fedelünk;

Azt a' mi valóság el-vizfszük mi-velünk.

Nem félek oh Halál! nem félek te-tölled;

El nem fütamodom reszketve előlled:

Bár miként ijelzteszsz, nem bánthatzsz engemet:

Ha fosztani akarzsz, vidd rozszsz fedelemet:

Ha azt el-veszed-is, még-is ember leszek:

El-mégyek leg-ottan 's egy bölts útat teszek.

Mellyben a' Teremtő dolgait vizsgálom

'S ötet meg-esmérni még jobban próbálom.

Az ember éltére de még vizfsza térek,

Nyomorúságinak mig végére érek.

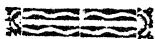
Egy kevés teherjét most még le-számlálom;

De ugy, a' millyennek a' szerint találom,

Ha tsak ez el-múló életemre nézek:

És a' jövendőkre semmit nem intézek,

Ím tsak a' forja-is éltünk' idejének

Eszköze kinaink' öregbitésének.

Mert a' leg-kedvesebb időnk elébb derül:

A' terhesbb azután lafsan, lafsan, kerül.

Podig ha jobb után következik rófszabb,

Éppen annyival leszsz terhesebb 's gonofszabb.

Ha az édes után kóftolunk savanyut,

Erről az inyünkre erősebb tsipés fut.

Ha ellenben a' rófsz a' jobb előtt vagyon,

A' rófsz, nem leszsz olly rófsz, de a' jó jobb
nagyon.

Ha éltünket-is így kezdené vénségünk,

'S végezné játékos vidám gyermekségünk:

Terheink ezáltal meg-kifsebbednének:

Leg-alább olly tetfzök, mint most, nem lennének.

A' több időnél, a' Vénség kefervesebb,

Az ifjúságnál, az ért idő terhesebb.

De az ifjúság-is visel több terheket

Mint mellyek nyomják a' kisebb gyermekeket.

A' gyermek nem róntja magát fok gondokkal;

Jó kedvel, a' miket kap, él ő azokkal.

Ha jádzhatik, 's azzal kedvét bé-töltheti,

Mindjárt a' *Dárius* Kintsit is meg-veti.

Oh gyermeki időm vidám lehelleti!

Szivem' édefségtek' most sem felejtethi.

Mikor frífseltétek folyását éltemnek,

Nem vólt ennyi kinja érező Lelkemnek.

Nem esmértem akkor a' fok gonofságot;

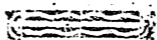
'S az azon való bú szivemre nem hágott.

Oh honnan vagyon hát hogy még-is te kezdted

Éltemet; és hogy nem inkább te végezted?

Altal adtál engem' terhesb esztendőknék,

Es

Es már jö folyása még kinosb idöknek.
Ugyan ki-rendelte eként mind ezeket?

Hogy hogy nem szánta a' szegény embereket?
Talám tselekedte ezt így valami kéz,
A' melly mindenben csak gyötretésünkre néz?
Ah nem! — a' jó *Isten* rendel mindeneket.

Ő engedi eként folyni hát ezeket.
Es éppen ebből-is jö világosságra,
Hogy hívott bennünket nagyobb bölcdogságra
Hogy halhatatlanná Lelkünk' teremtette,
'S fő tzélúnká ama jövö éltet tette:

Ha ezt fel-nem téfzed; az *Istent Istennek*
Nem hízed; mert mondod ötet kegyetlenek.
Avagy meg-tagadod világoson lenni:

De erre nem más tud; csak a' bolond, menni.
Más életre hívott a' Mindenható kéz:

Elfztelen hát, a' ki csak ez életre néz:
Más életre hívott: hát oda fietnünk

Illik; 's e' múlandó Világot meg-vetnünk.
'S éppen hogy nagyobbban fel-serkentsen erre;
Azért hívott ittez annyi fok teherre.

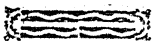
Fejünkhez sújtott itt fok nyomorúságot,
Azért hogy keressük a' főbb bölcdogságot.

Azért-is még: légyen hogy az édefebbé,
Miként a' roszfz téfzi a' jót betsefebbé.

Ha meg-nézzük éltünk' vizfontagságait,
Az elme' gyötrelmit, a' sziv' bánatjait,
Mellyek meg-zavarják napjaink' folyását,
'S nem hadják Lelkünknek itt meg-nyugovását;
Nem csak fel-serkenünk ezen ohajtásra:

Hogy érjünk a' nagyobb meg-böldogulásra;

Hinem

Hanem ha el-jutunk annak birására,
Lészen a' Lelkünknek édefebb javára.
Mert mint a' Tél tévzi a' nyárt betsefebbé,
Az éjjel a' nappalt kellemetesebbé:
Igy, kostolunk itten ha nyomnúságot,
Édefebben éljük majd a' bódogságot.
Oh Te ditső Vallás! ha te nem tanitnál;
Illy gondolatokkal ha nem gazdagitnál;
Ha biztatáfiddal nem vólnál mellettem,
Régen meg-szünt vólna élő lehelletem.
Az emberi forsnak bódogtalansága,
Mellyet okoz többször a' bün' gonofzsága;
Lenne bús szivemnek olyan gyötrelmére,
Melly gátot tett vólna éltem kút-fejére.
Ha szegény Lelkemnek halhatatlanságát
Elömbe nem adnád 's jövő bódogságát:
Ha a' végetlenség 's örökké valóság
Nem vólna előttem, 's az *Isteni* Jóság;
El-üzném Lelkemet: itt nem nyomorognék:
Ez élet' kerekén többet nem forognék.
Igy szólnék fel-indúlt kínos panaszomban,
Miért van okofság halandó ágyomban,
Melly annyi gyötrelmet rak bódult szivemre,
Ha még-is halál jó végként életemre?
Életem a' Sirba miért rég nem szállatt?
Miért vagyok ember? miért nem vad-állat?
Ha vad állat vólnék, a' tsendes erdőkben
El-vónnám magamat a' gyászos időkben.
Jól tartna a' Liget zöldellő fűvével;
Itatna a' forrás jó izü vizével:
A' fának levele tsendes ágyat adna,

Holl el-fáradt testem gond nélkül nyugodna.
Bé-telne ezekkel minden kívánságom:

'S nem tudnám hogy lehet nagyobb boldogságom

Nem epefztném magam ennyi fok gondokkal,
Nem fogyatnám élttem illy nagyon azokkal.
Nem vólna Lelkemben illy erős érzésem

A' más kárán: mellyből foly fok gyötretésem.
De oh ditső Vallás! a' jó UR tégedet

El-küldött hogy nyujtsad nékem kegyelmedet,
Te magad-is önként küzködéseimben,

Szivemben erőt vett gyötretéseimben,
Ajánlád énnékem Szent segedelmedet,
Fel-emelésefemre le-nyujtád kezedet.

Könyveim le-tsorgó záporát ofzlattad,
Midőn világoson nékem meg-mútattad:

Hogy egy leg-böltsebb kéz rak-el mindeneket,
E' roppant Világon látunk a' mellyeket:

Hogy ez mindenekben bölts végeket tett-fel,
'S mindent, hogy ezeket el-érje, ugy rendel.

Meg-mutattad Lelkem' halhatatlanságát,
Mellyben, bánatim közt, leli már vigságát.

De ah! tsunya tsuda! az mi-képpen lehet,
Meg-utálásodra hogy a' Világ mehet?

Ezt tiszteletedtől el ugyan mi tsalá?

Mért nem adja magát fenyítésed alá?

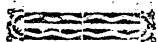
Szent igazságodat mért nem esméri-meg?

Bölts Törvényeidet hogy hogy vetheti-meg?
Talám a' jó *Isten* Gondját le-vetette

A' gonosz Világról, hogy ezt meg-engedte?

Talám

(A' többi mászfzor következik.)

Talám már el-vonta a' földről kegyelmét?

'S nem nyújtja a' bünös Népnék segedelmét?

Tám minden büniért most így bünteti-meg,

Hogy véle a' Vallást nem ismérteti meg?

A' jó Erkölsöket így meg-motskoltatni,

A' Kegyeiséget 's a' Virtuust tapodtatni,

Talám azért hadja, hogy ezzel büntesse

Elébb a' Világot, 's olztán el-veszesse?

Ha a' Virtus maga póltzára nem mehet,

A' Világ bizonyyal állandó nem lehet:

Minden igaz jónak a' Virtus az útja;

Nem álhat soha-meg, a' ki azt nem futja:

Igy ellenben annya a' roszsznak a' vétek.

Ti olly sok gonoszok ránk tölle jöveletek:

Ó tölle jö a' sok inség életünkre;

Mellyeket ki szülvén, küldi vesztésünkre.

Vesztett Bün! a' Hadnak Te vagy indítója;

Te vagy Országunkra annak ki-hívója.

Te, Te, háboritod öszsze a' Népeket,

Te, fenetsz egymásra velek fegyvereket;

Ha az emberi Nem nem ismérne téged',

Nem vólna oh Világ! most ennyi inséged.

Minden nyomorúság, Lárma, Had, félelem,

Hogy a' Bün magzatja, azt igaznak lelem:

Ó szüli ez ótsmány tsuda állatokat;

Néki közfönheti a' Világ azokat.

Van minden dolognak öszsze-köttetése:

'S a' leg-kifsebbnek-is van következése.

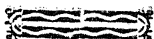
A' Virtusból jó foly: roszszat szüli a' vétek:

Emberek! e' dolgot jól észbe vegyétek.

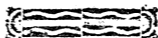
Ha az Erkölsökben fő pontra mehetne,

Az ember; így minden roszfztól ment lehetne.
 Minden egy végetlen lántzba van füzetve;
 A' leg-kifsebb dolog fints ebből ki-vetve.
 Ez a' lántz füzetni kezd születéfedkor,
 'S az mind belé mégyen, a' mit téfsz mindenkor.
 Azt gondolod fokszor hogy tselekedeted
 El-halad, ha titkon azt végbe viheted.
 De jaj! fel-jegyzi azt maga a' Természet;
 'S valaha nyakadba azért büntetést vet.
 Vagy tám hogy nem mindjárt láthatod szemeddel
 A' mit valami szül, erről kételkedel?
 De a' bölts Természet lafsan szokott jární;
 Az ő büntetésit nem mindjárt kell várni:
 Mint a' jutalmat-is nem mindjárt adja-meg:
 A' Virtuust gyakorta azzal próbálja-meg.
 A' mit ma tselekszel, fok esztendő jöhet,
 Mikor annak roszsz, vagy jó gyümöltse követ.
 Sokszor sánta lábbal a' bönöft kíséri
 A' büntetés; de azt tsak ugyan bé-éri;
 És mentől nagyobban ez kéfedelmezik;
 Végre annál nagyobb ostorral érkezik.
 A' melly magot el-vetfsz ifjú életedben;
 Aratsz arról roszszat vagy jót vénségedben.
 Látunk a' Világon történni ma a' mit,
 Millio esztendön túl-is szül valamit.
 'S olly kis dolgot az ész fel-nem-is érheten;
 Melly szülője igen nagynak ne lehetne.
 Sokszor egy kis szikra nagy Vároft el-éget;
 Egy szó egészsz Népre 's Országra hoz véget.
 Egy gonofz kívánság, egy rútfösvénykedés,
 Egy kevély indúlat, egy kis fel-gerjedés;

Bár mi kitsinyeknek magokban láttatnak;
Sokszor nagy veszélyre okot szolgáltatnak:
Sokszor fel-lármázzák a' Nemzettségeket;
Kik öntni egymásnak nem szánnyák véreket.
Most-is hogy lántzáról az Had el-óldatott;
Vérengző szájjal fok-felé órditott:
Fegyverre ki-hívta a' Nemzettségeket,
Púztit, öl, ront, vág, fest vérrel fok réteket.
Okozott fokaknak gyáflzt 's keferúséget.
Oh idők! e' rozfsznak mikor vettek véget?
Ah! Hallóm a' fegyver zörgéft, és szememmel.
Látom miként bánik az Had Nemzetemmel:
Melly fok szép ifjait rakatja halomba;
Vagy rabságra adja Pogány hatalomba!
Melly fok erős testből óntja-ki a' szép vért!
Melly fok Nemes ifju általa véstet ért!
Nagy *Nádasi!* kinek élénni fegyverednek
Nem olly régen meszse ment hire nevednek
Egy nagy reménységű Unokád Nevedet
Vifelte közöttünk; 's talám mértékedet
Még el-érte volna; de jaj! a' rozfíz fegyver
El-ejté; 's már teste az hóltak közt hever;
Hirefs Nagy attyához de ő el-fietett;
Néki a' Világról most fok hirt viletett:
Hogy a' Hóld kegyetlen 's Pogány Nemzettsége
Mit ér, 's mivel több a' Pruffzus' vitézsege.
Hogy mint foly most dolga a' Magyar Nemzetnek
Elni betsülletért hogy most-is fzeretnek.
Hogy most is meg-vagyon Nemes indulatja,
'S még nagyra menését ezáltal várhatja.
Hogy most-is alkalmas még a' Baráttságra:

Nem hajlik a' két szin 's álnok tsalárdságra.
Hogy most-is a' hivség 's vitézség tzimere:

Kezében jól forog hogy most-is fegyvere.

De mind e' mellett-is most fokát szenvedett —

A' Hádnek leg-inkább szegény tárgyává lett.

A' kinek lak' helyek vólt most a' széleken;

Tsúfot üzött a' Had nyomorúlt élteken.

Melly fokakat fojzt-meg minden vagyonyjoktól,

'S kényszerit eledelt kóldúlni másoktól!

Melly fokakat üz-ki kedves Hazájokból!

Húz ki illy panaszos beszédet szájokból:

„ Oh kedves mezeim !! — oh édes határom !!

„ Völgyeitek' többé én immár nem járom.

El-hagylak titeket: — földem fútó lézlek:

A' ti természetekből részt többé nem vészlek.

Ha meg-szán valaki, 's nyújt egy kis kenyeret,

Ugy élek; de másként az éhség el-temet.

Kedves lakó helyem !! — im itt az ellenség!

Már körül a' hellység lángol van tűzben, 's-ég!

Társam! gyermekeim! oh jerték siesünk!

Hogy a' rozsfz ellenség' kezébe ne-essünk:

A' ki fegyverre hány, és öl mindeneket;

Nem szánja az apró 's gyenge gyermekeket.

Talám találunk még olly Keresztyéneket,

Kiknek terhes sorfünk meg-járja sziveket;

Kiknek érző Lelkek mi rajtunk meg efik;

'S segítettésünknek módját ki-kerefik.

Siesünk szaporán! az ellenség itt ér:

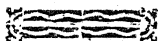
'S mind edgyütt kegyetlen kardjával által-vér.

Oh hív Feleségem! 's kedves gyermekeim!

Véreteket jaj! hogy nézhetnék szemeim?

Pedig ha nem mégyünk bizonnyal a' léfzen ;
Ez a' Pogány Nemzet mindennel így téfzen.
Így hánt sok Magyararral : így bánt a' Székellyel.
Oh jertek Fijaim ! fietve fufunk-el. —
Oh kedves véreim ! hát ez-é forfotok ?
Melly bút okoz nékem illy állapototok !
Ah ! ti hív Székellyek ! hát ti-is prédája
Lettetek az Hadnak ? 's fel-falt véres fzája ?
Hát a' Pogány fegyver fogyatta éltetek ?
Hát olly kimélletlen follyt-ki hív véretek' ?
Szegény árváitok ! és özvegyeitek !!!! —
Hangoznak jajjoktól vólt lak'-helyeitek.
Egéfzfz helylységekben tsak magok maradtak :
Szegények melly terhes napokra jutottak !
Az *Ólt*, a' melly mófza régi földeteket,
Magába fogadja ezeknek könyveket ;
'S attól fzaparodva jóval, mégyen elé,
A' Veres - Toronyak fzorofs úta-felé :
Ott a' köfzicklákat meg-mofsa azokkal ;
Az értetek le-follyt könyvhúllatáfokkal.
Ki-mégy e' köfzicklák' meredek útára ;
Mellyet *Károly Csáfzár* azok' óldalára
Váगतott sok pénzel ; 's a' Völgy' méllységére
Le-tekéntfz az *Óltnak* ott zúgó vizére ;
A' Székelly Afzfzonyok le-tsorgott könyveket,
Oda-elegyedve meg-látod ezeket.
Oh *Ólt* ! 'Sirák mellett ha vólna fóllyáfod,
Lenne itt-is nem kis meg-fzaporodáfod.
Egy fzerelmes Anya, 's egy jó Atya könyvez,
'S fír fírákon Fijak hogy többet nem érez.
Itt van kefergése három jó teftvérnek ;

A' kik betsüllőji az atyafi vérnek.

El-vitted a' Sírba Szüléid' örömét

'S tsorgattál szemekből könyveknek özönét,

Oh a' nagy *Teleki* Háznak egy virága,

István! a' kegyetlen halál kit ki-vága.

Oh ékes virág-szál! hát el-hervadtál-é?

Hát olyan szépen ki tsak azért nyíltál-é,

Hogy fel-gyújtsd Szüléid' 's Hazád' reménységét,

'S most annál nagyobbá tedd keßerőségét?

Oh Halál! milyen sok meg-fonnyadt füveket

Lehetnél; mért bántad Ah! az ilyeneket?

Melly sok haszontalan 's bűdös virágokat

Hoz a' mező! — hordnád egymásra azokat.

De az illy reménnyel ki-nyílt virág-szálat

Hogy ki-vágad, durva vagy, 's kegyetlen állat,

Mezőnknek virági! le-hajtott fejekkel

Siráfsátok ötet harmatzó tseppekkel.

Ti élő virágok, szép ifjak! szannyátok,

Egy illy ékességtek' hogy el-szalasztátok. —

Oh Bűn! mind e' roszszat te húzad fejünkre:

Te hoztad az halált nyomorúlt éltünkre.

Vajha Hazámnak-is nem járnál vesztére!

'S nem törnél *Nemzetem'* kissebbitésére!

Kedves Hazám! vajha sok jók bánatjának

Nem vólnál te oka 's szomorúságának!

Ha kívánt jót érhetsz oh kedves *Nemzetem!*

Melly édesen szívom akkor lehelletem'!

Ha a' *Virtus'* szárnya alatt mehetsz elé;

Ha nő ditsőséged a' magos Ég-felé;

Ha meg-szabadúlhat sz minden félelemtől;

'S ment lehet sz az inség és veszedelemtől:

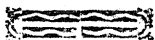
Ha

Ha el-vezted magvát a' rútságoknak ;
Ha lezél példája az hív egygyűségnek ;
Ha az egymás között való szeretetnek
Semmi okok gátot te-nállad nem vetnek :
Ha minden Fijaid' hiven meg-öleled ;
Ha az egyenes Szív meg-marad te-veled :
Ha nemes dolgokra termett indulatod ,
Ugy a' mint illendő , ki-pallérozhatod :
Ha sokra alkalmas bátor természeted ;
Még valaha illő dolgokra vezeted :
Ha az Erkölcöket 's a' Tudományokat
Ugy a' mint illendő miveled azokat :
Ha böltsen beszélni tanítod nyelvedet ;
'S neveled jó könyvek által értelmedet :
Ha ékes ifjaid fel emberül nőnek ,
'S léznek ékességi a' jövő időnek :
Ha a' vizsza-fordult Világ' feslettsége
Reád-is nem ragad büne , 's veszettsége :
Ha a' Vallás nem megy fázásvettetésbe
Te-tölled ; de léssen nagy tiszteltetésbe ,
Ha a' veszett Világ példáját meg-veted
Ebben-is ; és ötet éppen nem követed ! —
Oh meg-vénült Világ ! hogy bolondúltál-meg ?
Hogy lettél gyermekké ? merre indúltál-meg ?
Hogy nem isméréd-meg a' Vallás' szentségét ?
Miként remélheted magadnak jó végét ? —
— Ti sebes szárnyai képzelődésnek
Szülőtti naponként vénülő életnek !
Érzékeny elméből a' kik ki-repültek ;
Ugyan olly csoportal melly-felé készültek ?
Hová ragadjátok gondal tölt Lelkemet ?

Hová vífzitek-el töllem víg kedvemet ?
 Ne - nézzetek ezen meg-vefzett időkre ;
 Hanem inkább ama bóldog jóvendőkre ;
 Hogy az UR rendelje ezeket hadjátok ;
 Ő tudja hogy mint kell de ti nem tudjátok.
 Hoz ő ki ezekből még valaha jókat ;
 Az emberi Nemzet' javára valókat.
 Hadjátok itt e' fok utálatofságot ,
 A' melly illy nagy póltzra közöttünk fel-hágot.
 Im fel-van nyitva az Örökké-valóság !
 Jobb hát repüléstek ha erre-felé vág.
 A' végetlenségnek tágas mezejére
 Fufsatok ; 's nézzetek fzellyel környékére.
 Szemléljétek az ott lakó ditsőséget
 'S végyetek ez-által egy kis könnyebbséget.
 Ah! nézzétek körül e' bóldog helyeket :
 Magam-is nem fokká meg-látom ezeket.
 Láfsátok ezeknek bóldog Lakófsait :
 A' Mindenhátónak ditső Angyalait :
 Kik annak ki-adott parantsolatjára ,
 Le-repülnek e' föld' kódös határára ;
 A' Királytól hoznak-le parantsolatot ;
 És a' Hivek körül téfznek fzolgálatot :
 Kezek alá véfzik a' ki múlt Lelkeket ,
 A' jókat , 's magokkal el-vífzik ezeket.
 Oh ti ditső Lelkek! ha most itt mellettem
 Vagytok , vegyétek-el töllem Tífzteletem ,
 A' Mindenhátónak Székihez vigyétek ,
 A' kit én imádok ; és ott le-tegyétek.
 Befzéljétek elé eröss fzeretetem'
 Mellyel *Jéfufomhoz* mindég vífeltetem.

Oh ha kik itt vagytok, sugjatok Lelkembe;
 Leheljetez olyan erőt e' Versembe,
 A' melly fel-indittsa az érzékenységet;
 'S gerjefszzen a' meg-hült szívben melegséget,
 Szép képzelődésim! itt már áljatok-meg!
 Gondos figyelemmel ez helyt látsátok-meg,
 E' bóldog Hazában nekem-is előre
 Nézzetek lak' helyyet az örök időre.
 En-is utánnatok mert majd el-szaladok;
 E' fellegek alatt nem fokká maradok.
 Sokan én előttem ez helyyre el-mentek,
 Kik nagy Lelkek voltak, 's éltek ugy mint Szentek,
 Tiszteljétek szómmal e' nemes Lelkeket:
 A' nagy Afzszonyokat, 's kegyes embereket,
 Kik, mig e' kódok közt follytatták élteket;
 A' Mindenhatóhoz emelték Lelkeket:
 Meg-vetették a' bün 's véték' ótsmányságát;
 'S követték, mint lámpást, a' Vallás' világát,
Jungokat, Völfokat, Gellert' 's Neutonokat;
Haller 's Leibnitzokat; 's fokakat málokat.
 A' Magyar-is nevelt fok nemes Lelkeket;
 Oh keressétek-fel ez helyyen ezeket!
 A' többek közt a' szép eszü *Fagaraftit*;
 Mondjátok hogy sokan betsüllik írásit;
 Betsüllik elméjét az idegenek-is: (*)
 'S már a' Magyar' ézről jól szólnak ezek-is.
 Ti irigyek! már meg-szünjetez motskolni

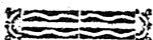
E'

(*) A' többek között REIMAR, az ő Természeti Vallásról írott szép Könyvében, igen szépen emlékezik rólla, de mások-is, még Angliában-is.

E' nagy Lelket; 's rólla kezdjeteK jól' szóimá.
 Hiszem ha vagynak-is addig irigyeink
 A' mig élünk; de a' Síron túl neveink'
 Meg-szünnek gyalázni! ah! ah! ne-rágjátok!
 Porait Sirjában nyugodni hadjátok!
 Kár hogy a' Halál, olly hamar el-ejtette,
 'S Magyarúl Könyveket írni nem engedte!
 Adjanak az Egek fok eszet közöttünk
 Illyent! mert így mi-is valamik lehetünk.
 Te-is ősz hajaddal itt vagy Édes Atyám!
 Bölts nevelésedért kire áldást szór szám.
 Éppen esztendeje hogy el-szalasztálak:
 Ah! indulásodkor hogy nem láthatálak?
 Oh hogy nem vehettem bútsumat te-tölled?
 Hogy nem mondhattam-ki mit tartok felölled?
 Hogy nem vehettem-el végső áldásodat?
 'S meg-nem köszönhettem hív oktatásodat?
 Gyermeki időmnek hogy balgatagságát
 El-türted, 's szerettél. mint szemed' világát?
 Hogy nem láthattam el-repülő Lelkedet?
 'S hogy nem hív kezeim fogták-bé szemedet?
 Még kedves Anyámat e' földön el-hadtad;
 De oh útozásom! töllem el-ragadtad
 Ezt-is; 's talám látnam soha nem engeded:
 Oh Ég! óltalmadba e' kedvesemet vedd!
 Talám mig meg-jövek, ö-is Sirba esik!!
 Oh Sir! legyél áldott, a' mellybe le-fekszik!
 Adjál tsendes ágyát testének álmára:
 Háládatofságom nyomd koporsójára!!
 Ez egy örömem; hogy edgyüvé kerülünk
 Nem fokká; 's olztán ott egymásnak örülünk.

Édes

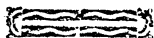

Édes Atyám! mindég emlékezetedet
Meg-tartom szivemben, és áldom nevedet.
Oh melly kegyességgel folytattad éltedet!
El-nem felejtetem soha jó szivedet.
Mikor halgattál-is, fok jót sugott belém
A' te szelid Lelked: mikor néztél felém.
Pillantott rám szemed jámbor kegyességet!!
Oh ezért nyertél most illy nagy ditsőséget!
Ah! bóldog Sir! a' melly tsendes szállást adtál
Atyám' hólt tefiének; 's magadba fogadtál
Egy házatskát, mellybe egy olly Lélek lakott!
Ah ház' gazda nélkül! nyugodj! el-hagylak ott!
Ah! szerentsés része a' föld porainak,
Melly takarója vagy meg-hült hamvainak!
Légyenek származtak mások nagy Szüléktől,
Király 's Hertzegektől 's gazdag emberektől:
De nékem hogy Atyám te vóltál, akarom:
Oh holl vagy? — kívánna meg-ölelni karom.
Nints semmi káromra a' te szegénységed:
Ki-potólta nállam azt kegyes hivséged.
Ha nem hagytál semmit külső életemre;
De jó Neveléfed adott jót Lelkemre!!!
Oh szárnyas követi érzékeny Lelkemnek:
Ti képzelődésim! Székit *Istenemnek*
Imádván, a' körül az én Szent *Pálomat*
Meg-látjátok e' nagy Égi Barátomat.
Mondjátok-meg, szivem benne mennyit szeret;
Tisztelete bennem vert melly mély gyökeret!
Mondjátok: írásit annyira szeretem,
Hogy, ha olvasom, meg-újjul bús életem.
Ha Görög betűit vehetem kezemben,

Egy

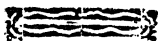

Egy Mennyei öröm buzog-fel Lelkemben;
 Gondos únálmimat melly meg-édesíti;
 'S a' nagy Tsillagokon Lelkem' túll repíti.
 Ha tudok gondolni valamit jó móddal;
 Te emeltél erre oh *Pál!* írásoddal.
 Hogy fel-emelkedett Lelkem a' föld' felett,
 Erre Kalauzom a' te nagy Lelked lett;
 Melly előttem repült: én utánna mentem,
 Mig már a' Bóldogság' halmán meg-pihentem.
 Mondjátok: szép Lelkét mennyire tsudálom!
 És hogy nagy nyomait ki-lépni próbálom.
 A' kik a' köz-jóért ki-tették magokat;
 Ez helyt öfzfze-gyülve láfsátok azokat.
 A' kik életekben a' Virtuust követték;
 A' *Jesus'* Vallását kik nem szégyellették.
 Kik éltek másoknak fel-segítésére:
 Kik vóltak, Nemzetek' 's Hazájok díszére.
 A' kik a' végetlen halhatatlanságot
 Kerefték; azoknak Lelkek ide hágott.
 A' kik a' Léleknek betsit meg-ismérték;
 Örök nyugalmakat itt azok el-érték.
 Az olly öreget kit kegyesen éltek:
 Mind-ezeket edgyütt ez helyt szemléljétek.
 Az olly Afzszonyokat a' kik jámborsággal
 Éltek; 's nem kötöttek frigyét a' Világgal:
 Kiknek a' leg-drágább Kintse 's ékeisége,
 Vólt a' jó és szelid Erköltsök' szentsége.
 Az olly ifjakat-is, kik szelidek vóltak;
 Kik a' Tanításhoz jó szível hajóltak.
 Kik a' bölts Öregek' okos tanáttsokat;
 Mint Sinor mértéket követték azokat;

Kik az ősz hajoknak vóltak betsüllőji,
Attyoknak 's Annyoknak kegyes tífztelőji.
Kik, mint az ártatlan füvek; virágoztak;
'S jó Erköltfel; ah leg-febb fzag! illatoztak.
A' kik zöld Tavafzfán ki-nyílt életeknek
Amaz áldott Naptól meleget Lelkeknek
Kértenek; meg-járván melly nedves fzfívet
Tette a' Virtusnak Kertjéve ezeket;
A' nagy Gazdának ez termett virágokat;
'S Kofzoruba füzvén a' Virtus azokat,
Ezt híy kezeivel fel-tette fejekre,
'S adott dítűősféget ifjú életekre.
Ah! Virtus! tekintsd-meg a' mi ifjainkat!!
Öntőzd harmatoddal e' Virágainkat!
Lengedezz reájok frifítű fzfűlűket:
Tedd illatozokká jó Erköltfel űket!
A' fzfűp Leányokat ah! meg-ékefítűsd
Szűzefűséggel; 's dítűőf-halmod-falé intűsd.
A' Szemérmefűség' piross Rűsáíval
Ortzájok' tábláját rakd-bé ujjaiddal.
Fűzz fzfűp Kofzorukat a' jó Erköltűekbűl;
És tégy műndeniknek fejekre ezekbűl.
Ah! gyűnyűrű Ifjak a' kik jűk vűltatok!
Műft itt millyen édes jutalmat kaptatok!
Melly űrűmmel látlak itten jelen lenni!
Kik tudtatok a' fzfűp Virtus után menni;
Kiket élteteknek bimbos Tavafzfűában
Ki-vágott az Halál, 's tett a' föld gyűmrában;
Hűgy ott meg-rothadván, végre keljetek-ki,
A' fel-támadásra mikoron jűtek-ki,
De ezt tefűtetekkel egyedűl tehette:

Lek

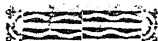

Lelketek lakását látom itten vette.
 Egy ifju Lelketskét látom amott lebeg;
 Nézem; de hijában: nem esmérhetem-meg.
 Meg-hólt egy Nénétském még gyermek koromban.
 Hogy ő ez, gyanitom azt gondolatomban.
 Oh te jó Lelketske! Szüléim befzelték;
 Hogy kitsiny testemet karjaid emelték:
 Hogy kis Ötsétskédet én bennem szeretted;
 'S halálod előtt-is Nevem' emlegetted.
 Hát amott mit látok? — egy csoport Lelkeket;
 Panaszolják most-is kik történeteket;
 Kik a' fene Nemzet' kegyetlenségéről
 Szólnak: jöttek kedves Hazám' környékéről.
 A' pártos tolvajok' gyilkos kezeiktől
 Fofztatott-meg, rontott testek Lelkeiktől.
 Nem szánták ők sem a' gyenge gyermekeket,
 Sem az ifjakat, sem az öregeket:
 Mindezeket gyilkos kézzel el-vefztették;
 Ártatlan vérek' a' földre eresztették.
 Oh szegények! ti itt már meg-nyugodtatok:
 De oh melly sokaknak síralmat hagytatok!
 Ti *Maros* és *Körös*! melly sok drága vérrrel
 A' *Dunával* szembe ekkor mentetek-ek!
 Meg-mondjátok néki e' történeteket;
 'S Ő-is ti-veletek húllatott könyveket:
 Sok könyv-húllatástok öfzfze-elegyedett:
 'S mind e' mái napig annak vége nem lett.
 Talám most-is sokszor ha van áradástok,
 Okozza leg-inkább meg-ujult sírástok.
 Ötven ezrtendeig sírhattok eleget;
 De még akkoron-is az elég nem lehet;

Kivált

Kivált ha a' vad' nép' vétkét siratjátok;
És a' benne lakó Lelket sajnáljátok.
Ah! ti gyilkos vadak! erre hogy menétek?
Illy szörnyü öldöklést miképpen tevétek?
Kár hogy Lelketek van és ember formátok!
Mert a' vadaknál-is gyilkosbak valátok.
Ha meg-éreznétek terhét vétketeknek;
Follyna szemetekből özöne könnyeknek;
Melly el-hordaná vad' havaisaitokat;
Hogy ne-kövefsétek már többször azokat.
Léfsz addig oh melly sok esztendök' follyása,
Mig gyalázattoknak lehet el-múlása!
De én, 's más Magyarok, nemes indulatom'
Imé ti-hozzátok ebben ki-mutatom:
Az Örökké Élőt kérem ti-értetek,
Hogy ez-után illyen vadak ne-legyetek.
Hozzan hogy valaha immár eszetekre;
'S ne-menjetek többször illy szörnyü vétkekre.
Emberi formátok' emberi érzéssel
Ruházza! — Ne-vefs-meg *Isten* a' kéréssel!!
Igy az eddig valót néktek el-engedje:
-Havasítok alá vétketek' el-fedje!
Igy reátok, 's ránk-is még jó napok jönnek:
Nem léztek motskára, mint most, az időnek.
Ha így léfsz; oh *Maros*! szöke vizeiddel
Bús emlékezetét e' dolognak vidd-el:
Temesd a' fekete Tenger' fenekére;
Hogy ne-térjen vissza Hazánk' vidékére.
Oh te gyászos Tenger! melly sok jajt el-temet
A' te vized; a' melly bántja Nemzetemet!
Sok száz esztendőktől melly sok vért le-hordott

A' *Dúna* te - beléd: és te meg-tartod ott.
Most is a' Hóld' Népe hogy fel-lármázódott,
A' *Nap'* fjaiból fokat földnek adott.

De nem egyebet, tsak halandó testeket:

Mert e' bódog helyen szemlélem *Lelkeket*.

Nádasdit itt képzem, (*) itt látom *Telekit*;

Másokkal-is fokkal meg az helyly telik itt
Azok közzül, kiket a' fegyver el-vefztett

A' múlt' esztendőben, 's a' Halál el-ejtett.
Vannak ezek között fok vitéz Magyarok:

Fogadjátok őket oh *Mennyei károk!*

Igaz: itt szeretik tsak a' *Békefséget*:

Nints miért említni itt a' *Vitézséget*:

A' *Hadat* 's vér-öntást ez helylyen utálják:

'S hogy az emberek közt vér omlik, sajnálják.

Oh áldott *Békefség!* a' melly itt lakozol

Tsendefséget ránk-is vallyon mikor hozol?

Néked eszekedni másokkal akarok:

Ne-vedd-meg hogy hadból jönnek e' Magyarok.

Nem kedvből hazozolnak, tsak kötelefségből:

Vitézek ök, 's tüzek nagy van; de hivségből.

Irtózik óntani a' Magyar' kéz a' vért;

De még-is tselekszi azt jó *Királyyáért*.

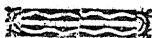
E' *Nép*, ha valaki, *Királyyát* szereti:

Ezért tűzbe kerül; 's éltét-is meg-veti.

Meg-

(*) Itt ennek a' szónak tsak azt az erőt adom, hogy azt a' kiról emlékezem, személylyesen nem volt szerentsém ismérni.

(A' többi mászfzor következik.)

Meg-veti a' vezélyt; 's dolgok nehézségét;

Tsak bizonyithassa az-által hivségét.

Hivségétől semmi el-nem állithatja:

Ah! melly szép; 's melly nemes ez ő indulatja!

A' ki felségesen termett gondolkozni,

A' mi szép, semmi-is hátrálást okozni,

Abban néki nem tud: kézsőbb kint szenvedni;

Mint nemtelenségre 's rútra vetemedni.

A' nehézség néki inkább serkentője

A' szépet el-érni; mint el-íjesztője:

Inkább meg-hal, mint-sem légyen hűségtelen,

Ahoz; kit tisztelni tartozik, 's kénytelen.

Száját a' szivével egy útan jártatja;

'S bár, ha nehézsége van, nem titkolhatja;

De azért erősen meg-áll hivségében;

Nints hátra-maradás köteletségében.

Ah! Magyar! Virtus ez! nem állz-el te tölle;

Ha szinte vezélyed folyóná-is belölle.

De nem foly. A' Király jól ismér tégedet:

Tud ő esmérni, 's meg-ismérte szivedet.

Mások-is betsülni, tudom, fognak téged:

'S e' terhes időkben nő-meg ditsőséged.

Oh *István* nagy Király! a' kinek Szentséged;

A' Világ imádja 's munkás Kegyeiséged;

Melly az akadályok' veled meg-vettette;

Altalad a' Magyarart mikor térítette.

A' ki már most e' szép helyekre költöztél;

'S itt egy ditsőséges biborba öltöztél;

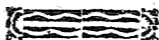
Nézd Magyaraidat; 's őket meg-öleljed;

Lelkeknek örömet ez-által neveljed.

Lehely ékelséget ifjadó nyelvekre:

D

Kérj

Kérj-ki az Égektől Tudományt földekre.
 A' jó Böltsefének tsendes elsözésit
 Hintse rájok; melytől légyen fok növés itt.
 Kérj a' kegyes Égtől fok jót határirra;
 A' Virtus kit szorjon-le Tartományira.
 Te-is *Mátyás* Király! a' kik ide jönnek
 Tudakozz töllek a' mostani időnek
 Dolgairól; 's örülj ha jót beszélhetnek
 Nevekedésiről a' Magyar Nemzetnek.
 Eként látám ez hely' ditső bóldogságát:
 El-felejté Lelkem maga' meg-untságát.
 Ah! itt társalkodás millyen bóldog vagyon!
 Ah! itt a' Teremtőt ditsérik mely nagyon!
 Bár hát e' földön a' Vallás meg-vettetik;
 De van még olly áldott hely, holl tiszteltetik.
 Mégyek — nem állok, mig ez helyt nem érem-el:
 El-repülek e' rozfsz földet únt Lelkimmel. —
 — Alj-meg még-is Lelkem! — egy kifség ne-lesse! —
 Talám kegyefeket itt-is lelsz; tsak keress.
 Hajdon egy Proféta eként panaszkodott:
 El-fogytak a' Szentek, és tsak ő hagyatott.
 Erre az Égi- szó illy felelést adott:
 Még hét-ezer Lelkem kivüled maradott.
 Most-is bizonyoson vagynak fok kegyefek;
 Ambár a' rozfszak-is; mint mindig, felelek. —
 Oh Grófné a' kinek meg-tisztelésére
 Készült kezem, mikor e' pennához ére.
 Hogy vagy a' Vallás' hív Tisztelőji között,
 Van azon öröme szívemnek kettözött.
 Látok többeket-is kedves Nemzetemben,
 Kikért, hogy kegyefek, öröm van Lelkemben.

Tudok sok Nagyokat : 's sok hív Afzszonyokat.

Oh Örökké Élő áldjad-meg azokat !

Ha nagy Familiád' közzelebb tekintik

Szemeim; azt oh melly Lelkek ékesítik!

Egy *Sámuelt*, és egy — — — *Josfet*;

Tisztelnem te-veled edgyütt Lelkem vezet.

Az ő *Istent*-félő Párjait Élteknek

Aldom; 's jót kívánok ékes gyermekeknek.

Oh *Josf* nagy! Neved' szivembe rejtettem;

Ott vagon fel írva hogy tölled jót vettem.

A' Te' hozzád való búzgó tiszteletem'

Éltem' végivel-is én le-nem tehetem.

Engedd-meg hogy éljek hiv tiszteletedre,

'S minden pertzentésen szóljak jót nevedre.

Hogy áldjalak én-is érzékeny szivemmel,

Még itten lehellek pihegő Lelkemmel.

Engedd hogy irjam-fel szivemre Nevedet

'S betsüljem Erdemed' és nemes Lelkedet.

Oh Magyar! ha vagon sok ilyen Magyarad;

Tudhatad hogy Neved a' porba nem marad.

Ha olly nagy Lelkeket sokat tisztelhetnél;

Lennél elébb-való oh melly sok Nemzetnél!

Oh Vallás! kegyesen e' Hivedre tekints,

Reá sok kegyelmet és áldásokat hints.

Adj méltó jutalmat az ő hiv Lelkének:

Éltesd örömére sokká Nemzetének.

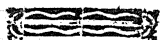
Tekintsd-meg érzékeny Lelkének gondjait;

Ofzlasad szívének terhes fájdalmait.

Kedves fíján indúlt keserűségére

Tekints, 's tégy enyhítő flasztromot sebére.

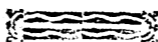
Az esztendők oh Gróf! Te-néked légyenek

Szolgálatra, 's minden jót reád tégyenek.
 Szárnyakra fel-vévén így vigyenek-elé,
 Az örök Bóldogság' hajlékai-felé.
 Még-is egy darabig még itten hadjanak;
 Hogy azok a' kik jók, benned maradjanak.
 Hogy a' kik betsülik méltó személlyedet,
 Tiszteljék örömmel hószszú életedet.
 Fejéreslő hava hogy még ősz fejednek
 Okozzon vigadást telén Nemzetednek;
 'S a' ből sok nedvesség olvadjon másakra;
 A' Téged' tisztelni fogó ifjakra:
 Melegült Tavaszsa az ő életeknek
 Légyen olyasztója abból olly vizeknek.
 Mellyek meg-áradva sok bölts Tanátsokkal
 Rohanván, ragadják őket-el magokkal.
 Bölts példa-adással ekkoron tanítsad
 A' tudatlanokat, 's jobbra igazítsad,
 Ekkor érdemed lesz meg-rettentésére
 A' rosszaknak; de a' jóknak örömére. —
 Oh Grófné! már reád ismét vizsza-térek;
 Az ezektől áldást életedre kérek.
 E' Grófnénak, dicső Vallás! tiszteletét
 Fogadd-el: Te-néked szánta im életét.
 E' múltó éltében őtet vezéreljed;
 Kegyelmidet nálla naponként neveljed,
 Szólj ő-néki szive' meg-ujjítására;
 Parantsolj éltének áldást folyására.
 Im ki-is terjeszté rád drága karjait
 Oh Grófné! 's ekképpen hallatja szavait:
 Kedves Grófném! látom nagy szeretetedet
 En hozzám; látom hiv 's érzékeny szivedet;

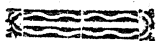

'S meg-vallom, ezt annál nagyobb szeretem;
A' nagyok közt mentől ritkább tiszteletem.
El-vonják ezeket töllem a' más gondok;
'S én is osztán róllak bár szánom, le-mondok.
De Te kedves Grófném! nem vagy ezek között;
Téged' a' Kegyetség én-hozzám kötözött.
En-is hát ajánlom néked javaimat;
Fogod venni drága ajándékaimat.
Sok jóval, a' mig folly élted, meg-tisztellek;
Kesergéseidben téged' fel-emellek.
Ki-nyujtom kezemet meg-enyhítéfredre;
Menyből vig örömet folytatok Lelkedre.
Tudom hogy sok gondok téged' érdekelnek;
De vigasztalásim, hidd-el, fel-emelnek.
A' Nap sem süt mindég ki-derült fényében;
Bé-buvik némelykor az Ég' fellegében.
De ismét el-múlnak a' setét fellegek;
'S ki-tisztúlnak szépen a' bé-borúlt egek;
Ekkor ki-botsátja ismét szép sugárit,
'S Vidámabban süti a' földnek határit.
A' viznek fints mindég meg-tisztúlt folyása;
Mert esik gyakorta meg-zavarodása.
De zavarulása majd ismétlen el-múl;
Le-száll az iszapja; és a' viz meg-tisztúl.
Igy néked-is élted' folyása gondokkal
Sokszor zavarodik; 's küzködsz bánatokkal.
De el-múlnak ezek és leszsz olyan idő,
Mikor minden dolog vig örömedre jő.
Tudom dolgaidat, 's hidd-el gondom van rád;
A' miólta élted' énnékem ajánlád.
Meg-mutatom kintses Tárházomat, jövel!

A' melybe bé-vizlek egészszén idővel.
 Most-is adok fokát Kintsemből előre;
 A' többit el-tévezem néked jövőre. —
 Az örökké-való Kapuk meg-nyiltanak:
 Az élő Királynak Követi ott vannak.
 A' mint itt bújdosol, rád tekintetnek;
 'S hogy feléjek intézd útag', intetnek.
 Imé én te néked lézsek hiv Vezéred:
 Hogy egyenesen jús oda, így el-éred.
 Én meg-parantsoltam már az esztendőknek;
 E' jelen-valónak 's a' következőknek:
 Hogy szolgálataidra te-néked légyenek,
 És e' kapuk-felé szárnyakon vigyének.
 Még mindazonáltal fokká itt hadjanak;
 Hogy szép gyermekeid meg-gyapodjanak;
 Szárnyad alatt légyen' meg-nevedések;
 Ki is onnan légyen bölög repülések.
 Földi éltedre-is vagy on nem kis gondom;
 Erőszen nézzenek erre-is, meg-mondom.
 Ne-hozzanak reád semmi gonoszokat;
 'S tudom, tetzfésemhez szabják ő magokat,
 Így tégyenek élted' minden Barátival,
 Grófod', Gyermekeid', 's Atyádfijaival.
 Hald-meg hát esztendő! a' mely most érkezel:
 Itt van egy hiv Grófném: közölj fok jót ezzel.
 Szorj bövséget rája és kedvesseire;
 Légyen szoros gondod rá, 's gyermekeire.
 A' Mindenhatótól hozz áldást fejére.
 Oh *Isten!* Kegyelmet adj tartós éltére!
 Eképpen végezte a' Vallás szavait:
 Adja-meg az *Isten* jó kívánságait!
 Oh te Ujj-esztendő! nyisd-meg kebeledet;
 Szedd-elé, a' mid van, onnan mindenedet.
 A' mi roszsz azokból, akár hová tedd-el:
 A' többit e' Házba rakjad-bé kezeddél.
 De meg-lásd: a' roszszat ne-vedsd a' jókra:
 "Vannak fok Gonoszszak: add inkább azokra.

SIRHALMI VERSEK,

Melleyek Néhai Méltóságos L. Báró BORBEREKI

ALVINTZI GÁBOR

*Ur Ő Nagyságának, a' NAGY-ENYEDI Ref.**Nemes Collégium', és ugyan a' NAGY-**ENYEDI Kerületbéli Ref. Ekleziák'**Inspector Fő-Curátorának,*

KOLOSVARATT. MDCCLXXXVIII-dik Eszten-

*dőben, Juniusnak 22-dik napján lett Temetési**Tisztetségére készítették a' Nagy-Enyedi**Kerületbéli Ref. Papi Társaság**képeben.*

* * * *

Miként a' Nap, midön arannyal borított

Agyas-háza' ezüft ajtóján ki-nyitott,

Ki-szabott abrantsát szünés nélkül futja,

Serénységben füzött jó rend egész útja.

Egy szunnyadhatatlan szemes Gazda' képe,

Körül a' Plánéták' serge háza-népe.

Kiket elevenit, táplál, világosít,

Melenget, vezérel, mozgat, és útasít:

Végre a' magalsabb hegyekre intézett

Vidám pillantással midön vízszá-nézett,

El-nyugszik láng-színü bársony nyoszolyáján,

Tsendes álom szellő lengedez ortzáján.

Igy nyugvék-el Báró *Alvintzi Gábor-is*:

Lelke meg-tért menybe, földhöz tért a' pór-is,

A' fáradhatatlan Napnak Tanítványa.

E' nagy Világ szeme' kitsiny rogyogványa.

A' Napnak pályáján gyorsan futott, mig élt,

A' Nap pedig benne Gazda-társat szemlélt.

A' szemesség nálla serénységet üzött,

Minden munkát jó rend arany lantzba füzött,

Bölsz kormánytól függő Udvara iorgafa

A' Nap' Udvarának volt egy kisdud máfisa

Tölle

Tölle mozgott, fénylett a' leg-kifsebb hóld-is,
 Tisztességgel edgyütt ki-járt itt a' 'Sóld-is.
 Oltári szent tüzzel a' köz-jóért égett;
 Fel-lobbant, ha látott, rendeletlenségét:
 Nem tsuda! *Móses*-is Törvény-táblát rontott,
 A' buzgóság' sebes árja partot bontott.
 Beteg volt ha mikor a' köz-jó szenvedett;
 Bóldogságán pedig lelke meg-éledett.
 Jó Szíve volt épen barátság' Temploma,
 Mellynek Egyenesség a' pádimentoma.
 Itt tulkok, madarak; más kövér falatok
 Vóltanak szüntelen-tartó áldozatok:
 A' kit kebelében fogadott, a' mellett
 Semmi útat, munkát, próbát nem restellett
 Annak gráditsait két kézzel faragta,
 Bóldogság' halmáig előtte ki-rakta.
 Nem magtalan az illy' magzatoknak Attya,
 Ez a' leg-nemesebb Nemzés ábrázatja.
 Mint a' Méh az édeft virágból ki-szíván,
 Ott hagyja, nem múlat el-repülni kíván:
 Igy *Alvintzi*, midön Világ' mézét szívta,
 El-repült, mennyei szózat mihelyt hívta.
 Szabad vólt mig illet virágokról szedni;
 De nem hervadókra kellett emelkedni.
 Testének tsendelen nyugvó kamarája
 Egy nap-estig fáradt Napnak nyoszolyája.
 Az Enyéfzet pontja ugy jött-el feléje,
 Mint a' kies nyári nap' híves estvéje.
 Ember! ki nyelveddel az embert vadászod;
 Féreg módra Hólttak' sir-halmait málszod,
 Meg-lásd hogy a' Napnak ne-légy betsmérlője;
 Azért, hogy annak-is van kevés szeplője.
 Te, a' Jövendőnek méhéből származó,
 Elztendőknek Posta-szekeré Utazó!
 E' nyugovó Testnek ha fel-bontod Bóltját;
 Tiszteld még akkor-is szem-fedele fóltját.

V É G E.